Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok

Ročník: 3. Číslo: 22

Svätý Mikuláš

Svätec, ktorému venujeme malú spomienku, je jedným z najpopulárnejších a zároveň vo východnej Cirkvi jedným z najväčších svätcov. O jeho narodení nevieme veľa, ani len presný rok nevieme. Udáva sa narodenie v rozpätí rokoch 250-272, v meste Patara, na južnom pobreží Malej Ázie, v dnešnom Turecku. Jeho rodičia boli dobrí kresťania, otec Eufemius bol mužom bohatým, ale mimoriadne zbožným a milosrdným a matka Anna bola sestra Mikuláša, bývalého myrského arcibiskupa. Dieťaťu sa veľmi potešili, pretože už dlho žili v manželstve a nemohli mať deti. Že ich napokon Pán Boh požehnal, bolo pre nich veľkým šťastím a radosťou. Podľa niektorých životopiscov, napr. otca Ciryho, sám nebeský posol im oznámil šťastnú novinu a dal im súčasne vedieť, že dieťaťu majú dať meno Mikuláš, čo znamená „víťazstvo ľudu“.

Jeho životopisci hovoria, že už od mladosti bolo v ňom vidieť niečo zvláštneho. Je to aj pochopiteľné, veď žil medzi pohanskými chlapcami, od ktorých sa líšil úprimnou zbožnosťou a skromnosťou. Úsmevom si podmaňoval mladé duše, vyhľadal ich a privádzal na cestu zbožnosti a čistého života. To isté robil aj ako dospelý. Práve z tohto dôvodu dostal titul miláčika a ochrancu detí. Povesť o jeho nádhernom živote budila pozornosť duchovenstva a bolo prianím všetkých, aby sa stal kňazom. Rodičia sa postarali o jeho dobrú výchovu a vzdelanie a bol na túto cestu pripravený aj cnostným životom. S radosťou čítaval Sväté písmo a iné náboženské knihy. Duchovný stav považoval za nevýslovné vyznamenanie. Keď sa stal kňazom, konal ešte väčšie umŕtvovanie. Po smrti rodičov Mikuláš potajomky rozdával svoj majetok chudobným. Keď sa dozvedel, že istý otec je vo veľkej biede a chcel preto zapredať nevinnosť svojich dcér, cez oblok hodil bedárovi tri značné sumy peňazí, ktoré otcovi umožnili dať dcéram slušné veno a dobre ich vydať. Ľud

napokon odhalil veľkodušného dobrodincu. Aby ušiel pred ľudskou slávou, odišiel sv. Mikuláš do Svätej zeme. Na spiatočnej ceste si ho zvolili veriaci z mesta Myra za svojho biskupa. Aj ako biskup ostal Mikuláš verný svojej štedrosti. Podporoval núdznych a zastával sa nevinne prenasledovaných.

Za Diokleciánovho prenasledovania bol uväznený a neskôr ho poslali do vyhnanstva. Niektorí životopisci sa domnievajú, že to bolo na Kryme. V roku 311 vydal cisár Galérius dekrét, ktorým bolo zastavené kruté prenasledovanie kresťanov. Veľká väčšina prenasledovaných dostala slobodu, ale všetci kresťania boli vyslobodení zo žalárov až v roku 313, keď cisár Konštantín, po víťaznej bitke pri moste Milvio, vydal spolu s Licíniom Milánsky edikt. Cirkev dostala slobodu a mohla verejne pôsobiť, stavať chrámy a rozvíjať svoju blahodárnu činnosť pre spásu nesmrteľných duší. Aj sv. Mikuláš sa mohol vrátiť do svojho biskupského sídla.

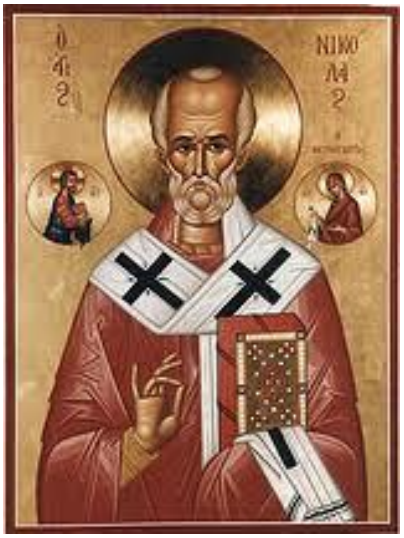

Po zjednotení rímskej ríše bol zvolaný prvý cirkevný snem do Nicey v roku 325. Jeho cieľom bolo predovšetkým teologicky vyvrátiť Áriovo učenie a obhájiť rovnosť troch Božských osôb. Hoci nemáme výslovných správ, viacerí sa domnievajú, že i sv. Mikuláš sa zúčastnil tohto cirkevného snemu. Usudzujú to i z toho, že svätec sa znázorňuje s troma zlatými guľami, ktoré majú znázorňovať tri Božské osoby. Sv. Mikuláš bol veľkým obhájcom dôstojnosti Bohorodičky proti Áriovi, ktorý tvrdil, že Panna Mária neporodila Bohočloveka, ale len človeka.

Keď vo Veľkej Frýgii vypukla vzbura a svoje korene zapustila aj do mesta Myry, svätec vystavuje svoj život nebezpečenstvu, ide k veliteľovi cisárskeho vojska a k predstavený m mesta. Dáva podmienky zmierenia a privádza do súladu obidve stránky. Toto počínanie nebolo na pokorenie, ani veliteľov cisárskeho vojska, ani predstaviteľov samého mesta. Miloval svojich blížnych, ako seba samého a k nepriateľom prechovával tiež veľkú lásku.

Niektoré životopisy hovoria, ako svätý biskup dosiahol oslobodenie troch nevinne na smrť odsúdených dôstojníkov, ako zachránil stroskotaných námorníkov, ako odvrátil od svojho mesta hlad, ako vzkriesil zabitých klerikov. Napriek všetkej kritickej obozretnosti a výhradám, treba pripustiť, že v postave mýrskeho biskupa muselo ísť o výnimočnú osobnosť, ktorá vyvolala nezvyčajnú pozornosť a úctu.

Svätý Mikuláš zomrel niekedy medzi rokmi 345-352. Pochovali ho v mýrskom chráme, kde boli jeho telesné pozostatky až do roku 1087. Vtedy ich ukoristila zvláštna výprava z juhotalianskeho prístavného mesta Bari, ktorá ich priviezla do svojho mesta. Tam vystavili svätcovi nový Chrám sv. Mikuláša a uložili do neho jeho telesné pozostatky. Odvtedy sa sv. Mikuláš z Myry nazýva aj sv. Mikuláš z Bari.

Jeho úcta sa neobmedzila len na mesto Myru. Hneď po smrti prenikla všetky vrstvy obyvateľstva. Stavali mu pomníky, kaplnky, ba i chrámy na jeho počesť. Na Východe sa úcta sv. Mikuláša zvlášť rozšírila v 6. storočí, keď cisár Justinián dal postaviť k jeho úcte chrám, ktorý v 9. storočí nádherne ozdobil cisár Bazilius. Na Západe sa úcta tohto svätca dostala prostredníctvom italogréckych cirkevných obcí a vzrástla po prenesení jeho telesných pozostatkov do Talianska, do Bari.

Pamiatka jeho smrti – narodenia pre nebo – sa slávi 6. decembra. Aj teraz tisíce pútnikov putuje k jeho hrobu, kde dosahujú vyslyšania a kde sú svedkami aj zázrakov divotvorcu. Bari je prvé mesto, ktoré zavádza druhý sviatok sv. Mikuláša (okrem 6. decembra), sviatok prenesenia svätých ostatkov. Kultom svätomikulášskym v Bari sa začína zlatý vek úcty sv. Mikuláša. Odtiaľ sa šíri jeho známosť na všetky svetové strany, najmä vtedy, keď sa zavedie jeho úcta omšovým formulárom v latinskej cirkvi a rôznymi svätomikulášskymi zvykmi.

V Uhorsku sa slávila jeho pamiatka v prvých storočiach tamojšieho kresťanstva. Od roku 1092 sa stáva 6. december sviatkom pre celé Uhorsko. O niečo neskôr to robia i ostatné krajiny. V Nemecku sa to deje koncom 12. storočia a v Anglicku začiatkom 13. storočia. U Rusov bol zavedený nezávisle na správe gréckej – carihradskej, už roku 1091. Od tej doby sv. Mikuláš je u nich najpopulárnejším svätcom. O tom svedčia mnohí spisovatelia, napr. Lev Nikolajevič Tolstoj a iní.

Sv. Mikuláš sa viac zapísal dobročinnosťou do ľudských sŕdc ako do kníh. Preto je jeho úcta rozšírená po celom svete. Napríklad v Čechách je 114 chrámov zasvätených k jeho cti. Vo východnej, byzantskej cirkvi jeho obraz nechýba na žiadnom ikonostase v chráme.

Obráťme sa s veľkou dôverou k sv. Mikulášovi a poprosme o dobrotu srdca, ktorú tak potrebuje každý z nás, aby svet okolo nás bol lepší a ľudia navzájom láskavejší a tolerantnejší.

Mons. ThDr. Ján Babjak, SJ, PhD.
prešovský arcibiskup a metropolita

Sviatosť pokánia a zmierenia

Ďalšie prostriedky na posilu milosti pokánia

Diabol sa veľmi bojí sviatosti pokánia. Vie, že práve počas tejto sviatosti mu Boh odoberá klientov. Je to jedná z najsilnejších zbraní proti nemu. Táto sviatosť skutočne vytrháva ľudí z rúk zlého ducha a odovzdáva ich naspäť Bohu. Ak sa nejaká osoba spovedá zo svojich hriechov, určite sa okolo nej nachádzajú légie zlých duchov, ktoré sa ju snažia zviesť z tejto cesty pokánia. Ale vieme, že vedieme boj, ktorý bol vyhraný Ježišom Kristom na kríži. Bojujeme teda zápas proti protivníkovi, ktorý už bol pokorený. A ten, ktorý zvíťazil nám ponúka množstvo zbraní, aby cesta nášho pokánia mohla dôjsť k víťaznému koncu. Sú to zbrane dostatočne silné na to, aby človek odohnal diabla alebo ho v svojom živote porazil.

1. Meno a krv Ježiša Krista, znamenie kríža. To je prvá zo zbraní, ktorá je daná človeku. V tomto mene Boh požehnal ľudstvo všetkým potrebným. Je len jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi – človek Kristus Ježiš, v ktorom je jedine spása. Zlý sa chveje od strachu, keď počuje vysloviť Ježišovo meno, lebo je to meno *„nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí“* (Flp 2, 9-11). Niekedy stačí v pokušení vysloviť jednoduchý príkaz: „V mene Ježiša Krista pokušiteľ odíď!“ a hneď príde úľava. Nie je potrebné zvyšovať ani hlas, ani kričať. Diabol je duch, preto nemá význam na neho kričať alebo revať, ba niekedy stačí urobiť len vnútorné rozhodnutie, že ho chcem odohnať.

Strach diabla je aj pred Ježišovou krvou, lebo vykúpenie máme *„skrze jeho krv“* (Ef 1, 7). Ak teda človek prežíva pokušenie alebo tlak zo strany Zlého, na svoju obranu môže použiť slová: „V mene Ježiša Krista a pre jeho krv ti, zlý duch, prikazujem, aby si odišiel!“ Je to zbraň, ktorá bola daná človekovi v krste a jej moc má používať. Podobne aj znak, či znamenie kríža, posilňuje v pokušeniach a ťažkostiach. Človek by týmto znamením mal začínať každú prácu, každú činnosť, aby takto zasvätil všetko Bohu a vyprosil si milosť, ktorá by mu ako Božiemu dieťaťu pomohla konať vo Svätom duchu podľa vôle Najvyššieho.

2. Svätý Duch. V boji proti zlému sa človek stretáva s dvoma duchmi, ktorí proti sebe bojujú. Je to Zlý duch, ktorý sa nás snaží ovládnuť a Svätý Duch, ktorého sme chrámom. Ak zvolávame na seba Svätého Ducha, nepriateľ musí odísť, lebo už niet pre neho miesta. Ak sme naplnení Svätým Duchom, sme naplnení milosťou a darmi Ducha, ktoré nám pomáhajú v duchovnom boji proti mocnostiam zla.

3. Sviatosti. Ďalšou účinnou zbraňou posily v boji proti zlému sú sviatosti, predovšetkým pokánie a Eucharistia. Pokánie

ako sviatosť na odpustenie hriechov a Eucharistia ako sviatosť posily a zjednotenia s Kristom a s Cirkvou. Ako bolo už vyššie uvedené, Eucharistiou sa odpúšťajú aj všedné hriechy a rozmnožuje sa milosť – nadprirodzený život.

4. Božie slovo bolo dané človeku na: poučenie, na usvedčovanie, na nápravu a na výchovu v spravodlivosti. Apoštol Pavol píše: *„Živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdc“* (Hebr 4, 12). A toto slovo bolo dané, aby človek spoznal pravdu, bol v nej oslobodený a posilnený v nádeji. Diabol je otec lži, preto nemôže zniesť pravdu. Jedným zo satanistických rituálov je aj ničenie Svätého písma - pálenie v ohni. No ani takýto skutok nemôže zničiť či odvolať Božie slovo. Kto pravidelne číta a medituje, poznáva a skúma Božie slovo získava ďalšiu mocnú zbraň proti nástrahám zlého. Počúvanie Božieho slova dáva a posilňuje vieru, ktorá taktiež pomáha v boji proti diablovi.

5. Príhovor Panny Márie a svätých. Diabol sa viac bojí Božieho Syna Ježiša Krista ako Panny Márie. Má však na ňu väčšiu zlosť, lebo ako jediná z celého stvorenstva sa nedostala pod jeho vplyv. Aj exorcisti využívajú príhovor k Bohorodičke pri modlitbách exorcizmov, ale zároveň upozorňujú na stupňovanie násilia zo strany Zlého, lebo je to obrazne povedané akoby ste proti nemu poslali človeka, aby ho umlčal. Samozrejme, že v takýchto ťažkostiach je možné zvolávať aj pomoc svojho patróna a ostatných svätých.

6. Modlitba chvály. Je to tiež veľmi účinný prostriedok, ktorý diabol nemôže zniesť, pretože nechcel chváliť Boha. Toto je účinný prostriedok aj v najťažších pokušeniach proti čistote, viere, láske, životu i pri myšlienke na samovraždu. Takýto druh modlitby sa môže modliť každý bez toho, aby musel mať nejaké skúsenosti. Niekedy je lepšie nebojovať priamo proti pokušeniu, aby sme ešte viac nerozzúrili Zlého, ale začať jednoducho chváliť Boha.

7. Pôst. Je aj jednou z foriem pokánia. V kajúcom období sa odporúča na rast v odriekaní a tiež napomáha askéze. Má sa vždy spájať s modlitbou, s ktorou napomáha rastu v dokonalosti, spojeniu s Bohom a pri objasňovaní Božích tajomstiev.

Najlepšou, najistejšou a zaručenou zbraňou proti zlému duchu je autentický duchovný život pozostávajúci z pravidelnej modlitby, askézy, prijímania sviatostí, Božieho slova, rozjímania, dobrovoľného odriekania, dobrých skutkov, poctivého plnenia pracovných a stavovských povinností. Tieto skutočnosti neodháňajú pokušenia

Zlého, naopak často ich práve priťahujú. Takto žijúci človek má ale veľkú oporu v nadobudnutých čnostiach, ktoré mu napomáhajú prekonávať nástrahy zlého ducha a jeho protivenstvá.

Prostriedky k prehĺbeniu účinkov sviatosti pokánia

Druhý vatikánsky snem v dekréte o pastoračnej službe biskupov *Christus Dominus* hovorí: *„Kresťanské učenie majú [biskupi] predkladať spôsobom zodpovedajúcim časovým potrebám, teda tak, aby dalo odpoveď na ťažkosti a problémy, ktoré ľudí najväčšmi trápia a znepokojujú“* a ktoré by zároveň privádzalo kresťanskú vieru k zrelosti a cez hlbšie a usporiadanejšie poznanie Kristovho učenia by viedlo k stále bližšiemu priľnutiu k jeho osobe. Nové hriechy si vyžadujú aj nový prístup k sviatosti zmierenia. V novej životnej situácii musí človek akoby znovu odhaliť hodnotu a význam sviatosti zmierenia, ktorá môže neobyčajne podporovať osobný rast človeka a zaslúžiť sa o jeho vnútorné dotváranie. Každá nová situácia, každý nový obzor a poznanie v živote človeka si vyžadujú kritický pohľad na vec. Pri výchove a vedení človeka k dospelej viere mu často chýba snaha, aby v tomto smere vývoja poznania prežíval i samotnú sviatosť pokánia a zmierenia. Najviac pozornosti sa snáď venuje v dobe prípravy dieťaťa na prvé sväté prijímanie. Deväťročné dieťa ešte nemôže porozumieť hĺbku tajomstva, ktoré sa uskutočňuje vo vykonávaných obradoch a v poznávaní právd viery a disciplíny v tomto čase prípravy. Mnoho veriacich však zostane v rozvíjaní svojej viery na úrovni prvoprijímajúcej prípravy.

Sviatosť pokánia a zmierenia, ako všetky pravdy viery, je potrebné vždy znovu približovať v postupných etapách rozvoja ľudskej osobnosti: v detstve, v dospievaní, v mladom veku, v rokoch zrelosti i v starobe. Pokiaľ veriaci neobjaví hodnoty tejto sviatosti postupne a znovu v jednotlivých etapách svojho života, prestane prijímať túto sviatosť už v mladosti, pretože ju bude považovať za pozostatok minulosti, alebo ako je to veľmi častým prípadom pastoračnej praxe spovedníkov, bude sa celý život spovedať nedospelým spôsobom (len tak, ako sa naučil v príprave na prvé prijímanie).

V ďalších číslach časopisu priblížim samotnú prípravu na sviatosť zmierenia a pokánia: úlohu kňaza v tejto sviatosti, prípravu kajúcnika a situáciu ohľadom prípravy a vysluhovania tejto sviatosti.

o. Martin

Slovanskí svätí (pokračovanie) – bl. hieromuč. Pavol Peter Gojdič

Pavol Gojdič sa narodil 17. júla 1888 v Ruských Pekľanoch, neďaleko Prešova v rodine gréckokatolíckeho kňaza Štefana Gojdiča a matky Anny, rod. Gerberyovej. Pri krste dostal meno Peter. Základné vzdelanie nadobudol v Cigeľke, neskôr v Bardejove a v Prešove. V štúdiu pokračoval na Gymnáziu v Prešove, ktoré ukončil maturitou v roku 1907. Nasledujúc Boží hlas, ktorý ho volal ku kňazstvu, nastúpil na štúdium teológie v Prešove. Keďže dosahoval vynikajúce výsledky, bol po roku poslaný na ďalšie štúdiá do Budapešti. Aj tu sa snažil viesť hlboký duchovný život. Už ako bohoslovec v seminári dostal od svojho špirituála usmernenie do života: „Život nie je ťažký, ale veľmi vážny"- stalo sa preň akousi smernicou, ktorá ho sprevádzala celým životom. Po skončení štúdia bol 27. augusta 1911 v Prešove biskupom Dr. Jánom Vályim vysvätený za kňaza. Po vysviacke pôsobil krátky čas ako kaplán pri svojom otcovi. Po roku bol vymenovaný za prefekta eparchiálneho internátu a súčasne učil náboženstvo na meštianskej škole. Následne sa stal protokolistom a archivárom na biskupskom úrade. Ako kaplán bol poverený duchovnou správou veriacich v Sabinove. V roku 1919 sa stal riaditeľom biskupskej kancelárie.

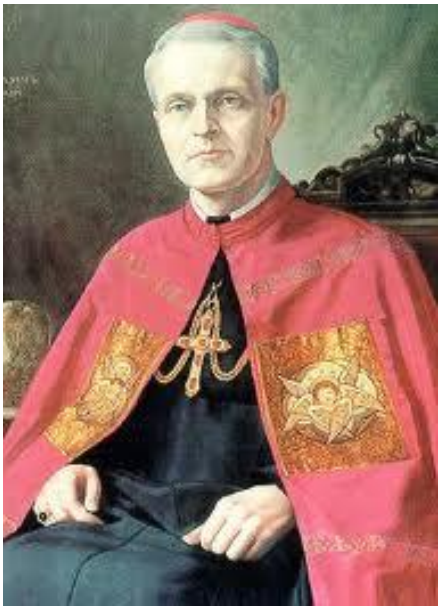

Na veľké prekvapenie všetkých vstúpil 20. júla 1922 do Rádu sv. Bazila Veľkého na Černečej Hore pri Mukačeve, kde po obliečke prijal 27.1.1923 meno Pavol. Stalo sa tak pre jeho skromnosť, pokoru, túžbu žiť v askéze, a tak slúžiť Pánu Bohu. Božia vôľa však bola iná a tá ho predurčila na vysokú dušpastiersku úlohu v službe biskupa. 14. septembra 1926 bol menovaný za apoštolského administrátora prešovskej eparchie. Pri svojej inštalácii za administrátora ohlásil program svojho apoštolátu: „S pomocou Božou chcem byť otcom sirôt, pomocníkom chudobných a tešiteľom zarmútených". Prvým úradným aktom novovymenovaného administrátora prešovskej eparchie Pavla Gojdiča bolo podpísanie pastierskeho listu z príležitosti 1100. výročia narodenia sv. Cyrila, slovanského apoštola. Tak začína svoju činnosť v duchu slovanských apoštolov. Vždy verný Rímu tak, ako oni. Bol Slovanom a veľmi miloval svoj východný obrad.

O krátky čas 7. marca 1927 bol ustanovený za biskupa s titulom harpašský (Ecclasiae Harpasenae – Malá Ázia). Konsekrovaný na biskupa bol v chráme sv. Klimenta v Ríme 25. marca 1927 na sviatok Zvestovania Panny Márie. Po biskupskej vysviacke navštívil Baziliku sv. Petra v Ríme, kde sa pomodlil na hrobe sv. apoštola. Dňa 29. marca 1927 boli spolu s otcom biskupom Nyáradim prijatí na osobnej audiencii Svätým Otcom Piom XI. Pápež daroval otcovi biskupovi Pavlovi zlatý kríž, ktorý mu podával so slovami: „Tento kríž je iba slabým symbolom tých veľkých krížov, ktoré na teba zošle Pán Boh, môj synu, v Tvojej biskupskej službe". Na svoju apoštolskú cestu si zvolil biskupské heslo: „Boh je láska, milujme ho!" Ako biskup sa zaslúžil o povznesenie duchovného života kňazov a veriacich. Veľmi mu záležalo na správnom slávení bohoslužieb a dodržiavaní cirkevných sviatkov. V dôsledku nových pomerov zriaďoval nové

farnosti, napr. v Prahe, Bratislave, Levoči a inde. Vďaka jeho usilovnosti bol postavený v Prešove sirotinec, ktorý zveril sestrám Služobniciam. Výrazné boli jeho aktivity v oblasti školstva, čo dokumentovalo založenie Gréckokatolíckeho gymnázia v Prešove v roku 1936. Podporoval aj učiteľskú akadémiu, seminár, internáty a podobne. Všemožne sa staral o vydávanie duchovnej literatúry, čo sa prejavilo vychádzaním časopisu Blahovistnik, Da prijdet carstvije Tvoje a rôznych modlitebných a knižných titulov, ktoré vychádzali vo vydavateľstve PETRA. Za jeho láskavý, pozorný a dobročinný vzťah k ľuďom sa mu dostalo uznania, keď ho nazývali „mužom zlatého srdca“.

Devízou otca biskupa bola aj vrúcna láska k Eucharistickému Spasiteľovi, neustále posilňovaná adoráciou pred Najsvätejšou Eucharistiou v biskupskej kaplnke. Ďalšou, nemenej výraznou črtou jeho duchovného života, bola veľká úcta k Božskému Srdcu. Už ako bohoslovec v seminári v Budapešti sa zasvätil Božskému Srdcu a neskôr to každé ráno potvrdzoval slovami: „Všetky modlitby, obety a kríže obetujem ako náhradu za hriechy celého sveta!“. Nesmieme zabudnúť, že bol veľkým ctiteľom Matky Božej a ako mariánsky ctiteľ mal vo svojej biskupskej kaplnke obraz Klokočovskej Panny Márie, pred ktorým sa dennodenne modlil a porúčal seba i celú eparchiu pod jej ochranu. 13. apríla 1939 bol menovaný za apoštolského administrátora mukačevskej apoštolskej administratúry na Slovensku. V zložitých podmienkach Slovenského štátu sa jeho osoba stala „tŕňom v oku“ vtedajších vládnych predstaviteľov, a preto sám požiadal o abdikáciu. Avšak Rím – vtedajší Sv. Otec ocenil jeho snaženia a abdikáciu nielenže neprijal, ale namiesto nej ho menoval za prešovského sídelného biskupa. A tak 8. augusta 1940 bol v Prešove slávnostne intronizovaný a následne 15. januára 1946 potvrdený v jurisdikcii gréckokatolíkov v celom Česko-Slovensku. Ďalší sľubný rozvoj náboženského a duchovného života v eparchii, ktorý sa rozvíjal podľa osobného príkladu a horlivosti otca biskupa Pavla Gojdiča, bol prerušený vojnovými udalosťami, a najmä nástupom komunistov k moci v roku 1948. Ich ideologické smerovanie predurčovalo boj zvlášť proti gréckokatolíckej cirkvi. Biskup P. P. Gojdič odmietol komunistickou stranou a štátnou mocou podporovanú snahu o prestup gréckokatolíkov na pravoslávie, hoci vedel, že sa tým sám vystaví prenasledovaniu a väzeniu, ba aj smrti. Postupne ho izolovali od duchovenstva a veriacich. Hoci bol vystavený veľkému tlaku, aby sa zriekol katolíckej viery a pretrhol jednotu s pápežom, všetky lákavé ponuky odmietol a vyhlásyl: „Mám už 62 rokov a obetujem celý svoj majetok aj rezidenciu, no svoju vieru za žiadnych okolností nezradím, lebo chcem, aby moja duša bola spasená“.

Pri smutne známych okolnostiach Prešovského soboru dňa 28. apríla 1950, ktorým štátna moc postavila gréckokatolícku cirkev mimo zákon a zároveň zakázala jej činnosť, bol biskup Pavol Gojdič zatknutý a internovaný. Začala sa tak jeho krížová cesta mnohými väznicami bývalého Česko-Slovenska, z ktorých ho oslobodila až smrť. V dňoch 11. – 15. januára 1951 vo vykonštruovanom procese s tzv. vlastizradnými biskupmi (Vojtaššákom, Buzalkom a Gojdičom) bol odsúdený na doživotné odňatie slobody, zaplatenie dvestotisíc korún pokuty a odňatie všetkých občianskych práv. Potom nasledovali premiestňovania z jedného väzenia do druhého. Biskup Gojdič bol vystavovaný fyzickému a psychickému

nátlaku, bol ponižovaný, musel vykonávať najťažšie a najpodradnejšie práce. Nikdy sa však nežaloval, nežiadal výhody. Každú chvíľu využíval k modlitbe a tajne slúžil sv. liturgie. Na základe amnestie v roku 1953, vydanej prezidentom A. Zápotockým, bol jeho trest zmenený z doživotia na 25 rokov odňatia slobody. Mal vtedy 66 rokov a jeho zdravotný stav sa stále zhoršoval. Ďalšie žiadosti o amnestiu boli zamietnuté. Otec biskup Pavol Gojdič sa mohol dostať z ťažkého väzenia na slobodu len vtedy, ak by zaprel svoju vernosť Cirkvi a Sv. Otcovi. Dostával rôzne ponuky, ako o tom svedčí udalosť, na ktorú si neskôr spomínal takto: Vo väznici v Ruzyni ho v reprezentačnej miestnosti, kde ho doviedli z cely, prijal uniformovaný vysoký dôstojník. Oznámil mu, že z tejto miestnosti pôjde rovno do Prešova, ak je ochotný stať sa patriarchom pravoslávnej cirkvi v Česko-Slovensku. Otec biskup túto požiadavku odmietol s ospravedlnením, že by to bol strašný hriech proti Bohu, zrada na Sv. Otcovi, na vlastnom svedomí a na veriacich, z ktorých mnohí v tomto čase trpeli.

Aj v najťažších chvíľach bol odovzdaný do Božej vôle, ako o tom svedčia aj jeho slová: „Veru neviem, či by bolo hodno zameniť korunu mučeníctva za dva, či tri roky života na slobode. No ja to ponechám na milého Pána Boha, nech on rozhodne“. Pri príležitosti jeho 70-tín mu do väzenia poslal telegram aj Sv. Otec Pius XII. Ubezpečil ho v ňom, že nezabúda na svojho hrdinského syna. Bol to pre otca biskupa skutočne jeden z najkrajších dní vo väzení. Veľkou túžbou otca biskupa Gojdiča bolo, aby zomrel zaopatrený sviatosťami a v deň svojich narodenín. Obe túžby sa mu splnili. Na nemocničnú izbu v leopoldovskom väzení, kde trávil posledné dni, bol premiestnený otec Alojz Vrána, ktorý ho vyspovedal. Kalich utrpenia otca biskupa Pavla sa už napĺňal. Očitým svedkom posledných chvíľ jeho života bol jeho spoluväzeň – ošetrovateľ František Ondruška, ktorý o nich zaznamenal jedinečné svedectvo. Potvrdil, že sa splnilo prianie otca biskupa, keď zomrel 17. júla 1960, teda v deň svojich narodenín vo veku 72 rokov. Zomrel vo väzenskej nemocnici v Leopoldove, na následky tam získaných chorôb v dôsledku zlého zaobchádzania. Následne bol pochovaný bez akýchkoľvek pôct na väzenskom cintoríne v hrobe bez mena, pod väzenským číslom 681.

V dôsledku uvoľnenia spoločensko-politických pomerov v Česko-Slovensku v roku 1968 štátne orgány po mnohých prieťahoch dovolili exhumáciu telesných pozostatkov otca biskupa P. P. Gojdiča. Samotná exhumácia sa na leopoldovskom cintoríne uskutočnila 29. októbra 1968 s následným prevezením telesných pozostatkov do Prešova. Rozhodnutím normalizačných úradov po sovietskej okupácii museli byť premiestnené do krypty Gréckokatolíckeho katedrálneho chrámu sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Od 15. mája 1990 sa nachádzajú v kaplnke katedrály v sarkofágu. Biskup Pavol Gojdič bol 27. septembra 1990 súdne rehabilitovaný. Vyznamenaný bol in memoriam Rádom T.G. Masaryka II. triedy a Pribinovým krížom I. triedy, ocenený titulom Spravodlivý medzi národmi a ďalšími poctami. Pri svojej historickej návšteve Slovenska sa Sv. Otec Ján Pavol II. počas návštevy Prešova modlil pri hrobe tohto biskupa – mučeníka v kaplnke katedrálneho chrámu 2. Júla 1995. 4. novembra 2001 bol na námestí v Ríme vyhlásený za blahoslaveného dnes už taktiež blahosl. Jánom Pavlom II. Prevzaté z www.knazi.sk

Príbeh na zamyslenie

Jeden starý príbeh rozpráva o rabínovi a opátovi kláštora, ktorí sa často spolu prechádzali po lese. Obaja sa tešili na tieto vzácne chvíle. Jeden druhého s porozumením počúvali, rozprávali o problémoch, s ktorými sa denne stretávajú pri vykonávaní svojej zodpovednej práce.

Opát sa jedného dňa zdôveril, že v kláštore sa vyskytli škriepky.Vravel, že mnísi sú malicherní a neustále sa medzi sebou hádajú. *„Skrátka“,* povedal opát, *„obávam sa, že ak sa niečo nezmení, v kláštore prestane vládnuť súdržnosť a nikto nepríde, aby sa pripojil k nášmu spoločenstvu.“* *„Prekvapuje ma to,“* odpovedal rabín, lebo sa povráva, že jeden z vašich mníchov je Mesiáš.“

Po návrate do kláštora opát oznámil bratom neuveriteľnú správu, ktorú sa dozvedel od rabína. Všetci rozmýšľali nad tým, kto z nich je Mesiáš. Navzájom sa skúmavo pozorovali a každý brat uvažoval, či ten, koho denne stretáva, nie je Kristom žijúcim medzi nimi. Povrávalo sa, že v nasledujúcich dňoch šarvátky prestali. Aj duchovný život mníchov rýchlo dosiahol vynikajúcu úroveň. A široko - ďaleko išiel chýr o láske a hodnotnom živote v kláštore. Spoločenstvo bratov nielenže nezaniklo, ale dokonca narástlo a duchovne sa prehĺbilo. Všetko sa to udialo kvôli správe : ***„Mesiáš je medzi vami!“***

Ako vyzerá spoločenstvo (nemusí ísť len o rehoľníkov, spoločenstvo je aj naša rodina, naši známi a priatelia), kde ľudia netúžia po tom, aby bol Pán Ježiš medzi nimi? V takom spoločenstve bojuje jeden proti druhému. Ako?

Nedôverou, povyšovaním sa, neoprávnenou zvedavosťou ,kritizovaním, ohováraním, neprajnosťou, domýšľaním, závisťou... To sú zbrane, ktorými si denne navzájom ubližujeme. Ak ťa tvoj blízky urazí – nehľadaj cestu ako mu to vrátiť, ale pros Boha, aby bol voči nemu milosrdný. Veď aj ten, čo ťa urazí je pozvaný k tomu istému stolu ako ty.

prevzaté z internetu.

Sestry služobnice Nepoškvrnenej Panny Márie

Dom Spolutr. Bohorod., Lesná 19, Humenné, č. 7755808, 0918189019,
e- mail: sluzobnice@gmail.com, www.sluzobnice.sk

Skúsme ju nájsť!

Všetci potrebujeme Božiu milosť, ak chceme, aby sa náš charakter podobal Kristovmu. Zároveň sa snažíme každý deň praktizovať vieru a spoliehať sa na silu Božej milosti, ktorá nás mení tak, ako to my nedokážeme. Medici sa stanú lekármi, pretože študujú, učia sa a skladajú skúšky. Od chvíle, keď nastúpia na lekársku fakultu, očakáva sa od nich, že si osvoja lekárske zmýšľanie. Očakáva sa od nich, že budú zmýšľať a konať ako lekári. Čím usilovnejšie na tom pracujú, tým viac sa formuje ich charakter a tým viac sa stávajú skutočnými lekármi. To isté platí aj pre nás, ale s jedným veľkým rozdielom: máme Božiu milosť, ktorá nás dvíha, podnecuje a napĺňa nádejou a dôverou.

Milosť je dar zadarmo, s ktorým chceme spolupracovať. Nemôžeme si ju zaslúžiť, ale môžeme ju prijať. Milosť je Božie pôsobenie v nás, ale zároveň s ňou máme spolupracovať, ak chceme, aby v nás pôsobila. Milosť asi najlepšie opíšeme ako „tajomstvo“. Boh nám dáva milosť a ona nás pobáda, aby sme zmenili svoj život. Často práve vtedy, keď to najmenej očakávame, tvárou v tvár sa stretneme s Bohom a toto stretnutie i nám nesmierne zmení život. To je skutočné tajomstvo Božieho daru milosti. Božia milosť nezmenila len život veľkých svätcov z minulosti ale aj dnes mocne pôsobí v každom z nás. Aj nás sa dotýka Slovo a ukazuje nám čo máme robiť. Nás Boh nás nikdy neprestáva oslovovať! Božia milosť prúdi okolo nás ako rieka, dvíha nás a nesie nás k Pánovi. Väčšinou táto rieka tečie pokojne a pomaly, ale sú obdobia, keď nás zaplaví Božou láskou a milosrdenstvom. Sú to chvíle, keď nám On ponúka niečo osobitné. Boh dáva každému to čo potrebuje, jeden potrebuje počuť slovo, iný potrebuje útechu od brata či sestry. Boh si každého nájde. Skúsme s vierou prijať, túto milosť a čo najlepšie s ňou spolupracovať. Božia milosť – jeho nezaslúžený, bezplatný dar života a lásky, ktorá nás nikdy nesklame!

Spracovala sr. Simeona

POZVÁNKA

PRIDAJ SA K NÁM....

Drahé božie dieťa, ak máš doma povinnosti splnené, / povysávané, prach utretý, kôš vynesený.../ a máš ochotu sa podeliť s časom, tak príď medzi nás ! Zbor svätej Terezky Ježiškovej, Ťa Srdečne pozýva na spevácke stretnutie, kde určite objavíš, čím všetkým si bolo obdarené.

Kedy a kde: 3.12. 2011 o 15,30 hod. na fare.

Prihláška na Juskovu Voľu 09.–11.12.2011

Miesto stretnutia: Juskova Voľa 09.-11.12.2011

Meno a priezvisko dieťaťa: .....

Dátum narodenia: .....

Adresa: .....

Meno a priezvisko rodiča: .....

tel. číslo domov: ..... tel. číslo do zamestnania: ..... mobil: .....

Správa o dieťati:

Reakcia na slnko, vodu, chlad: .....

Problémy so stolicou, močením: .....

Alergie: .....

Dieťa momentálne berie lieky: .....

Mimoriadne kladné a záporné vlastnosti: .....

Mimoriadne povahové výkyvy: .....

Iné okolnosti, na ktoré treba upozorniť: .....

Nezabudnite dať svojmu dieťaťu preukaz poistenca!

.....
podpis rodiča

Vyhlásenie o zdravotnej spôsobilosti

Čestne vyhlasujem, že moje dieťa (meno) ..... sa v tomto čase nenachádza v infekčnom prostredí a neprekonáva žiadnu infekčnú chorobu.

Dátum ..... Podpis .....

Prihlášku prosíme odovzdať na FÚ alebo o. Martinovi alebo o. Mikulášovi **do 02.12.2011** a zaplatiť účastnícky poplatok **=9,00€ (pobyt + cestovné).**

Upozornenie: v piatok (09.12) večera pre účastníkov nie je zabezpečená!!!

detské okienko

	2		8	1		4		
9								8
5					2	6		
3				5			2	
			2		8			
	4			6				5
		6	3					9
2								1
		5		7	4		6	

sudoku

Vtipy:

Policajt sa pýta väzňa: „Za čo ste v base?“
Väzeň odpovedá: „Predčasne som nakupoval darčeky.“
Policajt na to: „Veď, ale to nie je trestné.“
Väzeň: „No, len ja som ich nakupoval o tri hodiny skôr, ako otvorili obchod“. ☺

Medveď zvolá poradu na lúke :
" Za posledný rok zabilo auto 89 mačiek.
Ehm, poprosím myši vzadu aby prestali robiť mexické vlny!“ ☺

Do plného autobusu vstúpi skinhed. Sediaca babka vstane a pustí ho sadnúť si so slovami: „ Pod si sadnúť, chudáčik , taký mladý a po chemoterapii a ešte aj ortopedické topánky musíš nosiť“. ☺☺☺

Dva hady v púšti:
- *„Počuj, my sme jedovaté?“*
- *„A čo ja viem? Prečo?“*
- *„Práve som si zahryzol do jazyka.“*

Matúš Sejka

Liturgický program na týždeň po 24. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 28.11.	Svätý prepodobný mučeník Štefan Nový Svätý mučeník Irenarch	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Jozef, Štefan, Ján, Anna* Sv. liturgia slovenská *+ František, Jozef, Pavol, František, Štefan, Mária (panychída)*
Utorok 29.11.	Svätý mučeník Paramon Svätý mučeník Filumen Prepodobný Akakios	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján* Sv. liturgia slovenská ** Jana*
Streda 30.11.	**Svätý apoštol Andrej Prvopovolaný**	6:30 **17:30** 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Andrej, Andrej, Helena, Anna, Mária* ***Moleben pred Narodením Pána*** Sv. liturgia slovenská *+ Andrej, Andrej, Andrej, Anna*
Štvrtok 1.12.	Svätý prorok Nahum	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Anna (panychída)* Sv. liturgia slovenská ** Alena s rod.*
Piatok 2.12.	Svätý prorok Habakuk **Prvý piatok** **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 17:00 17:45 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Ctitelia Božského srdca* ***Večeradlo*** ***Euch. adorácia*** Sv. liturgia slovenská *+ Mária, Ján, Mária*
Sobota 3.12.	Svätý prorok Sofoniáš	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Terézia (70 r.)* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Mária (60 r.)* *+ Mikuláš*
Nedeľa 4.12.	**DVADSIATAPIATA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** Svätá veľkomučenica Barbora Prepodobný otec Ján Damaský	7:30 **9:00** 11:00 **17:00** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Terézia, Eduard, Jozef* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Adamko, Veronika, Zuzanka* **Veľká večiereň s lítiou** Sv. liturgia slovenská ** Dominik, Jana, Jaroslava*

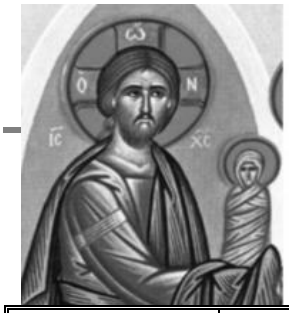

Liturgický program na týždeň po 25. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 5.12.	**Prepodobný a bohonositeľný otec Sáva Posvätený**	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Michal* **Veľká večiereň s lítiou** Sv. liturgia slovenská *+ Andrej, Ján, Anna, Mikuláš, Ondrej, Ján, Helena*
Utorok 6.12.	**Svätý Mikuláš Divotvorca, arcibiskup lykijskej Myry**	6:30 7:30 16:30 18:00	**utiereň** Sv. liturgia staroslovienska ** Jozef, Helena* Sv. liturgia slovenská ***Za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** o. Mikuláš Fejko*
Streda 7.12.	Predprazdenstvo Počatia Presvätej Bohorodičky sv. Annou Svätý Ambróz, milánsky biskup	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján, Zuzana, Mária, Zuzana, Anna* ***Veľká večiereň s lítiou*** Sv. liturgia slovenská *+ Anna*
Štvrtok 8.12.	**Nepoškvrnené Počatie Presvätej Bohorodičky** **Prikázaný sviatok**	6:30 7:30 16:30 18:00	**utiereň** Sv. liturgia staroslovienska ** Adrián, Daniel, Dominik* Sv. liturgia slovenská **Za veriacich** Sv. liturgia slovenská ** Marianna (40 r.), Miroslav (45 r.)*
Piatok 9.12.	Prepodobný otec Patapios **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ladislav, Ján* ***Večeradlo*** Sv. liturgia slovenská *+ Anna, Teodor*
Sobota 10.12.	Svätí mučeníci Ménas, Hermogénes a Eugraf	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia *staroslovienska* ** Gabriela* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Bartolomej, Michal, Zuzana, Štefan, Štefan, Anna*
Nedeľa 11.12.	**NEDEĽA SVÄTÝCH PRAOTCOV**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Marianna, Barbora* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Ján, Lenka, Ján, Lenka* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** rod. Halecka a Feciškaninova*

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev – protopresbyterát Humenné.
Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628
farár: 057/ 788 9061
kaplán: 057/ 788 9060
WEB: **www.grkat.he.sk/uvod**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
dekan: martinzlacky@gmail.com
kaplán: mikulas.fejko@gmail.com
výpomocný duchovný: hrib.peter@gmail.com

Úradné hodiny

Pondelok, streda, štvrtok: 8:00 – 9:00 / 14:00 - 15:00

Utorok, piatok: 8:00 – 10:00

Na prvý piatok, štátne a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate **KRST** - minimálne 2 týždne vopred;
- ak žiadate **SOBÁŠ**

1) a máte všetky iniciačné sviatosti
– krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne 2 mesiace vopred;
2) a niektorá z nich Vám chýba - minimálne 4 mesiace vopred;
LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímame ***iba v cerkvi.***
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky a vyzdvihnúť si ho na ďalší deň.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého,
kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.
Číslo účtu farnosti: 0086909038/0900

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Dobrovoľný príspevok

Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Humenné

Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Mikuláš Fejko**